

Vastaus vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 13 muun valtuutetun aloitteeseen loppu modernille orjuudelle

VD/621/00.02.00.03/2026

PT/RK-K/TE/EV/JK

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä sekä 13 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa työskentelee monia ulkomaalaisia ihmiskaupan uhreja olosuhteissa, joita on kuvattu moderniksi orjuudeksi. He saapuvat tänne vakavasti velkaantuneina jouduttuaan maksamaan suuren kynnysrahan halpatyövoiman välittäjille. Heitä on töissä rakennustyömailla, vanhustenhoitajina, siivoojina sekä monilla muilla julkisella rahalla toimivilla aloilla.

Harmaan talouden ja työperäisen hyväksikäytön ongelmiin on herättävä. Valitettava totuus on, että ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttö on yleistä sekä järjestelmällistä. Yrittäjille ja ihmiskauppiaille annetut tuomiot ovat aivan liian lieviä, joskus myös täysin olemattomia. Toiminnasta kärsivät eniten ihmiskaupan uhrit, mutta myös rehelliset yrittäjät, jotka joutuvat kilpailemaan orjatyötä hyödyntävien yritysten kanssa.

Työsuojeluviranomaiset ovat valitettavasti usein avuttomia havaittujen väärinkäytösten estämisessä, sillä heidän toimivaltuutensa ja resurssinsa ovat täysin riittämättömät. Valtion tulee rahoitusta lisäämällä, rangaistuksia kiristämällä ja viranomaisten toimivaltuuksia vahvistamalla torjua hyväksikäyttöä. Kuitenkin myös kunnilla ja hyvinvointialueilla on tärkeä asema työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan estämisessä.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Vantaan on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi Vantaan ja sen konserniyhtiöiden, kuten Vantin ja VAV:n toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa. On selvítettävä, onko alihankintaketjujen pituutta syytä rajoittaa. Kaikissa tehtävissä sopimuksissa on vaadittava työehtosopimusten noudattamista koko hankintaketjun osalta. Vantaa viranhaltijoiden on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä viranomaisten kanssa hyväksikäyttötapausten estämiseksi ja uhrien auttamiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 26.1.2026 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa esitetään: ”Vantaan on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi Vantaan ja sen konserniyhtiöiden, kuten Vantin ja VAV:n toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa. On selvítettävä, onko alihankintaketjujen pituutta syytä rajoittaa. Kaikissa tehtävissä sopimuksissa on vaadittava työehtosopimusten noudattamista koko hankintaketjun osalta. Vantaa viranhaltijoiden on tehtävä aktiivisesti yhteistyötä viranomaisten kanssa hyväksikäyttötapausten estämiseksi ja uhrien auttamiseksi.”

Työperäinen hyväksikäyttö ja ihmiskauppa ilmiönä on Suomessa viime vuosina noussut esille ja on hienoa, että asiaan on kiinnitetty huomiota myös valtuustossa. Vantaan kaupungin hankinnoissa ilmiö on jo tunnistettu ja hyväksikäyttöä työmarkkinoilla pyritään aktiivisesti torjumaan.

Olemassa oleva ohjeistus ja käytäntö

Oikeusministeriön alainen Euroopan Kriminaalipolitiikan Instituutti HEUNI tuotti vuonna 2021 osana kansallisen hankintastrategian (Hankinta-Suomi) toteutusta [oppaan](#) työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseen julkisissa hankinnoissa. Vantaan hankintojen palveluyksikkö kutsui HEUNIn kouluttamaan kaupungin hankinnan henkilöstöä vuonna 2022. Oppaaseen ja koulutukseen perustuen hankinnan palveluyksikkö laati Vantaan mallin työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan. Riskien arviointi ja työperäisen hyväksikäytön tunnistaminen ovat tärkeä osa modernin orjuuden torjuntaa. Vantaan malliin kuuluu myös työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan tunnistamisen parantaminen, johon liittyvä esitysmateriaali esittelee sekä mahdollisia merkkejä ilmiöstä, että toimintaohjeet tapauksiin, jossa on syytä epäillä työperäistä hyväksikäyttöä. Tavoitteena on, että kaupungin henkilöstö tunnistaa ilmiön ja osaa toimia oikein, jos epäilee työperäistä hyväksikäyttöä tai ihmiskauppaa. Mallia pilotoitiin erityisesti puhtauspalveluissa tapahtuvan työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan tunnistamiseen ja torjuntaan. Malliin kuuluu myös siivouskeskuksiin laitetut julisteet, jotka eri kielillä ohjaavat työperäistä hyväksikäyttöä kokeneita tai havainneita henkilöitä ottamaan yhteyttä ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään ja aiemmin myös Vantaan väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan. Vantaan mallia on esitelty kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueiden johtoryhmissä ja kaupunkiympäristön toimialalla.

Työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan liittyviä linjauksia esitetään syksyllä 2026 päätöksentekoon tulevassa Hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset -kokonaisuudessa.

Hankinnan palveluyksikkö on tehnyt HEUNIn lisäksi yhteistyötä ja käynyt keskustelua myös muiden kansallisten toimijoiden (Motiva, työsuojeluviranomainen) ja muiden kaupunkien kanssa ja esittelyt Vantaan mallia erilaisissa yhteistyöverkostoissa.

Kun Vantaan hankinnan palveluyksikössä aloitetaan kilpailutusprosessi, kustakin hankinnasta arvioidaan hankintaan liittyviä riskejä ja kestäväen kehityksen näkökulmia. Tämä tarkastelu tehdään ns. arviointiryhmässä, jossa kyseisen hankinnan kilpailuttava hankinta-asiantuntija esittelee hankinnan. Arviointiryhmään kuuluu hankinta-asiantuntijoita, hankintapäällikkö, hankintajuristit ja hankintojen vastuullisuuden erityisasiantuntija. Työ- ja ihmisoikeudet ovat yksi tarkastelluista näkökulmista. Arvioinnissa hyödynnetään kilpailutusjärjestelmään tehtyä tarkistuslistaa, jossa on esitetty laajasti vastuullisuusnäkökulmia, ja näistä huomioidaan ne, jotka kyseisessä hankinnassa ovat oleellisia. Näin kuhunkin hankintaan mahdollisesti liittyvät riskit ja kestäväen kehityksen näkökulmat tulee huomioitua systemaattisesti. Tapa, jolla riskeihin vastataan ja jolla kestäväen kehityksen näkökulmia huomioidaan, vaihtelee tapauskohtaisesti. Riskeihin vastataan tarkoituksenmukaisilla keinoilla. Osa riskeistä huomioidaan jo sopimus pohjien perusteissa.

Työ- ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on mukana kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa. Sopimus pohjassa vaaditaan paitsi ILO:n yleisopimusten, myös soveltuvan työehtosopimuksen noudattamista ja mikäli soveltuvaa työehtosopimusta ei ole, ilmoittamaan työnantajan soveltat keskeiset työehdot. Sopimus pohjissa vaaditaan myös, että työn tekijät ovat tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työlainsäädännön, työehtosopimusten ja yrityksen omien toimintaohjeiden (esim. työturvallisuus) mukaisesti. Palveluntuottaja tekee toimenpiteitä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi toimitus ketjussaan Vantaan kaupungin mallin mukaisesti. Olemme päivittäneet sopimus pohjiin myös kaupungin oikeuden auditoida näitä asioita.

Vantaan työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan malliin kuuluu myös auditointimalli, jonka rakentamiseen on haettu tukea kokeneilta yritysauditoinnin ammattilaisilta. Auditointimallia on pilotoitu yhdessä auditointiammattilaisten kanssa erityisesti puhtauspalveluhankinnassa, ja sitä tehdään resurs-sien puitteissa jatkossa myös muissa hankinnoissa, joissa on tunnistettu riskejä. Hankinnan palveluyksi-kön omaa osaamista käytetään auditointeihin. Työperäisen hyväksikäytön torjunnan mallista on tekeillä myös kevyempi versio pienille yrityksille, joilta ei voida vaatia sertifioituja järjestelmiä tai laajaa rapor-tointia, mutta joilta tietenkin edellytetään työ- ja ihmisoikeuksien kunnioittamista ja esimerkiksi työeh-tosopimusten ja lainsäädännön noudattamista.

Työperäinen hyväksikäyttö aiheena on mukana myös hankinnan palveluyksikön pitämässä yleisissä kou-lutuksissa ja perehdytyksissä. Lisäksi työperäisen hyväksikäytön tunnistamiseen liittyen järjestetään eril-lisiä tietoiskuja. Työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunta on siis mukana koko hankinnan pal-veluyksikön kilpailuttamis- ja sopimusvalvonnan prosessissa, ja myös harmaan talouden torjuntaohjees-sa. Hankintojen strategisten tavoitteiden ja linjausten tultua hyväksytyksi teema tulee esille myös entistä vahvemmin koko kaupungin hankintoja ohjaavassa dokumentissa. Luonnos kirjauksista ko. dokumenttiin kuuluu seuraavasti:

” Tavoite: Edistämme hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista

Linjaus: Hankinnoissa, joiden toimitusketjussa voi olla muita suurempi riski ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien loukkauksiin, tulee toimittajalta edellyttää hankintojen vastuullisuuden vähimmäisvel-voitteiden (Code of Conduct) noudattamista.

EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen valmistelussa arvioidaan hankinnan työ- ja ihmisoikeusriskejä. Jos arvion perusteella hankinnassa on riski ihmisoikeuksien loukkauksiin, edellytämme kilpailutuksessa toi-mittajilta vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin (Code of Conduct) sitoutumista.

Linjaus: Hankittaessa palveluita aloilla, joihin liittyy työperäisen hyväksikäytön riski, tulee hankinnoissa kaikilla tavoin ehkäistä työperäistä hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa.

Hankinnan suunnittelussa tulee aina kartoittaa työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyvät riskit ja varmistaa esimerkiksi markkinavuoropuheluilla riskien hallintaan liittyvien vaatimusten ja sopi-musehtojen toimivuus hankinnassa.

Riskialojen hankinnoissa tulee asettaa tarjouspyyntöasiakirjoihin vähimmäisvaatimuksia ja sopimusehto-ja, joilla ehkäistään työperäisen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyviä riskejä.

Vaadimme kaikissa kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa ILO:n työelämäoikeuksien perussopi-musten noudattamista.

Asetettujen vähimmäisvaatimusten ja sopimusehtojen noudattamista tulee valvoa koko sopimuskauden ajan.

Tavoite: Torjumme hankinnoilla harmaata taloutta ja edistämme verovastuullisuutta

Linjaus: Noudatamme kaikissa hankinnoissa kaupungin hankintaohjeen liitteenä olevaa harmaan talouden torjuntaohjetta.

Hankintayksikön on pyydettävä tilaajavastuulain mukaan selvitys tai tarkistettava Vastuugroup.fi-palve-lusta työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista sekä selvitys työterveys-huollon järjestämisestä siltä tarjoajalta, joka alustavan tarjousvertailun mukaan on voittamassa tarjous-kilpailun.

Linjaus: Tarkistamme EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa rikosrekisteriotteet lain edellyttämällä tavalla.

Linjaus: Valvomme jatkuvasti sitä, että sopimustoimittajamme täyttävät tilaajavastuulain mukaiset velvoitteensa ”

Seuraavat kirjaukset ovat sopimus pohjissa, eli kilpailutettuihin hankintasopimukseen tulee aina seuraava teksti:

” Työelämän- ja ihmisoikeudet

Palveluntuottajan ja alihankkijan tulee noudattaa soveltuvaa työehtosopimusta sekä vähintään alla olevia ILO:n yleissopimuksia:

29/1930 (Pakollinen työ),

87/1948 (Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojele), 98/1949

(Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden periaatteiden soveltaminen), 100/1951

(Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka),

105/1957 (Pakkotyön poistaminen),

111/1958 (Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä),

138/1973 (Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä) sekä

182/1999 (Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi).

Palveluntuottaja sitoutuu pyydettyä toimittamaan selvityksen työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Palveluntuottajan on varmistettava, että työntekijät ovat tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan työlaissa säännön, työehtosopimusten ja yrityksen omien toimintaohjeiden (esim. työturvallisuus) mukaisesti. Palveluntuottaja tekee toimenpiteitä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi toimitusketjussaan Vantaan kaupungin mallin mukaisesti. Palveluntuottaja vakuuttaa, että työntekijöiden työ- ja ihmisoikeuksia ei ole loukattu ja työntekijöiltä ei ole esimerkiksi peritty rekrytointimaksuja.

Tilaajalla on mahdollisuus tehdä sopimuseurainta ja auditoida työ- ja ihmisoikeuksien toteutumista muun muassa edellä mainittujen asioiden osalta. Tilaajalla on oikeus pyytää Palveluntuottajaa toimittamaan Tilaajalle kohteiden työntekijälistat ja työajat. ”

Myös harmaan talouden torjuntaohjeessa (sekä nykyisessä, voimassa olevassa että tulevassa, päivitettyssä ohjeessa) on seuraava kirjaus:

”Hankintayksikön on pyydettyä tilaajavastuulain mukaan selvitys tai tarkistettava Vastuugroup.fi-palvelusta työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista sekä selvitys työterveyshuollon järjestämisestä siltä tarjoajalta, joka alustavan tarjousvertailun mukaan on voittamassa tarjouskilpailun. ”

Vaikka harmaan talouden torjuntaohjeen mukaisesti työehtosopimuksen noudattamista vaaditaan ja seurataan palveluhankinnoissa, koko toimitusketjun osalta sitä on haastavaa edellyttää ja seurata tavarahankinnoissa silloin kuin toimitusketjut ulottuvat Suomen ulkopuolelle. Ns. riskimaahankinnoissa vaadimme vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteiden noudattamista (code of conduct) sopimuskumppaneilamme, ja näin pyrimme vähentämään työ- ja ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Hankintojen palveluyksikkö on tehnyt yhteistyötä myös kaupungin IKU-tiimin kanssa. Vantaalla toimiva ihmiskaupan uhreja auttava IKU-tiimi on erikoistunut tukemaan ihmiskaupan uhreiksi joutuneita vieraskielisiä toipumisen, turvallisuuden ja itsenäisen elämän polulla kohti työelämää.

[Vantaa panostaa ihmiskaupan vastaiseen työhön – työllisyys ja kotoutuminen kulkevat käsi kädessä ihmiskaupan uhrien auttamisessa | Vantaa](#)

Alihankinnan rajoittaminen

Kaupungin voimassa olevan harmaan talouden ohjeistuksessa todetaan alihankintojen ketjuttamisesta seuraavaa:

”Vantaan kaupungin sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa hankinta/ urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Tätä pidempiä alihankintaketjuja ei hyväksytä ilman erityisen perusteltua syytä.”

Kaupunkiympäristön toimiala noudattaa kilpailutuksissaan yllä esitettyä harmaan talouden torjuntaohjeen mukaista ketjutuksen rajoittamista. Toimitilajohtamisessa on ketjutusta rajoitettu vielä siten, että aliurakoitsija voi antaa enintään osan omasta aliurakastaan edelleen aliurakaksi.

Lisäksi voidaan todeta, että kaupungin urakoissa ja niiden kilpailutuksissa on vastuullista rakentamista koskevan valtuustoaloitteen VD/7862/2024 mukaisesti keväällä 2025 otettu käyttöön uudehkon RT-kortin ”Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennuslalla” mukaiset menettelyt. Aliurakoita ei suositella ketjutettavaksi moneen portaaseen ilman perusteltua syytä. Rakentamiseen liittyvän urakoinnin osalta on todettava, että kaupungin sopijakumppanille tulee sallia aliurakointimahdollisuus. Ohjekorttia noudattaen urakoiden ketjuttamiseen liittyviä riskejä voidaan tilaajan toimesta torjua.

Toimitilaurakoinnissa ei nykyään käytännössä ole yrityksiä, jotka voivat rakentaa hankkeensa pelkästään oman yrityksensä henkilöstön voimin ilman aliurakointia. Jotta voidaan käyttää kunkin hankkeen reunaehtoihin soveltuvia erilaisia urakkamalleja, on perusteltua sallia myös aliurakan antaminen vähintään osin edelleen aliurakoitaviksi.

Työperäistä hyväksikäyttöä torjutaan kaupunkiympäristön toimialalla myös vaatimalla urakoitsijoilta, että kaikilla työmailla tulee olla henkilötunniste. Hankinnan palveluyksikkö ja kaupunkiympäristön toimiala tekevät yhteistyötä, jotta työperäistä hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa torjutaan jatkossa tehokkaammin myös kyseisellä toimialalla.

Käytännön haasteita

Työperäisen hyväksikäytön torjunta julkisissa hankinnoissa on monella tapaa haastavaa. Toimittajista ei ole yhtenäistä rekisteriä, josta voisi hakea esimerkiksi työsuojeluvalvonnan tarkastusraportteja tai tuomioita rikoksista. Myös aikaikkuna, jossa esimerkiksi rikostuomioita voidaan käyttää poissulkuperusteena on lyhyt; kolme vuotta vanhempia rikoksia tai työsuojelutarkastuksissa ilmenneitä väärinkäytöksiä ei voida huomioida ja poissulkea niiden perusteella tarjoajia kilpailutuksista. Tuomioiden pitää olla myös lainvoimaisia, eli jos tuomiosta on valitettu, sitä ei voida käyttää poissulkuperusteena. Haasteena on myös se, että aina yrityksessä tosiasiallisesti valtaa käyttävä henkilö ei ole nimettynä johtoasemassa. Henkilötietojen hakeminen ja niiden perusteella tuomioiden selvittäminen on työlästä ja tietopyynnöt on perusteltava hyvin. Tietojen saanti on vaikeaa, erityisesti jos väärinkäytöksistä tuomittu ei ole virallisesti määräävässä asemassa yrityksessä. Haaste on sama myös muissa kunnissa ja julkisissa hankintayksiköissä; tietoa ei ole helposti saatavissa, laki ja oikeuskäytäntö rajoittavat poissulkumahdollisuuksia ja resurssit valvontaan ovat rajalliset.

Toisaalta myös sopimukseen valittu toimittaja voidaan irtisanoa sopimusaikana, jos poissulkuperusteet täyttyvät esimerkiksi tuomion tullessa lainvoimaiseksi, tai jos sopimusvalvonnassa tai auditoinneissa tulee esille sopimusrikkomuksia.

Koska työ- ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on jo integroitu hankinnan ohjeisiin ja prosesseihin, emme näe erillisen ohjeen tekemistä tarpeelliseksi. Hankinnan palveluyksikön näkemys on, että erillinen ohje jäisi irralliseksi ja varmuus ohjeen noudattamisesta vähenisi, ellei siinä vaaditut asiat ole yhdistetty jo olemassa oleviin ohjeisiin ja prosesseihin. Työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan vastainen työ ei kuitenkaan vielä ole valmis, ja esimerkiksi Hankintojen strategisten tavoitteiden ja linjausten sisältämät aihetta koskevat linjaukset vahvistavat asian edistämistä koko organisaatiossa. Nämä linjaukset olisi mahdollista viedä konserniohjauksen kautta myös kaupungin yhtiöille.

Vantaan kaupungin konserniyhtiöt

Olemme tarkistaneet suurimpien konserniyhtiöiden käytännöt ja ohjeistukset asiaan liittyen. Mielestämme nämä ovat riittävät, erityisesti jos hankintojen strategisten tavoitteiden noudattamista veloitetaan konserniohjauksen kautta soveltuvien osin. Alla vielä yhtiökohtaisesti lisätietoja työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan liittyviä toimia:

VAV Yhtymä Oy:

VAV-konsernissa työperäistä hyväksikäyttöä ja ihmiskauppaa käsitellään ensisijaisesti hankintojen, sopimusehtojen ja toimittajaseurannan kautta. Erillistä yhtä koottua ohjetta ei tällä hetkellä ole, mutta käytössä on toisiaan täydentäviä ehtoja ja ohjeistuksia, joilla ilmiötä pyritään ehkäisemään. Varsinainen oma ohjekokonaisuus harmaaseen talouteen liittyen on valmisteilla syksyksi 2026.

Tällä hetkellä käytössä ovat:

- yli 10 000 euron hankinnoissa edellytetään sopimuskumppaneilta sitoutumista VAV-konsernin yritysvastuuvaatimukseen. EU-hankinnoissa on pääsääntöisesti mukana myös Code of Conduct -ehdot.
- Sopimuksissa edellytetään, että toimittaja vastaa myös käyttämiensä alihankkijoidensa toiminnasta ja siitä, että nämä noudattavat vastaavia vastuullisuusvaatimuksia koko toimitusketjussa. Pyydämme aina nimeään käytetyt alihankkijat.
- VAV:ssa kiinnitetään erityistä huomiota myös kevytyrittäjien käyttämiseen ja se on tarvittaessa kielletty (esim. sulkemalla tarjouskilpailusta sellaiset tarjoajat, jotka eivät pysty näyttämään, että lakisääteiset YEL ym. maksut on suoritettu asianmukaisesti. Kevytyrittäjien tulee hoitaa ko. maksut itse, jolloin kevytyrittäjiä käyttävän tarjoajan on vaikea itse antaa selvitystä em. velvollisuuksien hoitamisesta.)
- Edellytetään tarjouspyynnöissä ja sopimuksissa kuulumista Luotettava Kumppani -palveluun sekä tilaajavastuuvetojen täyttämistä
- Urakkahankinnoissa edellytetään toimijoita sitoutumaan ohjekorttiin RT 103754 Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusallalla

- Lisäksi käytössä uudisrakennushankkeissa ns. peruskäytännöt, eli että työmailla työskentelevät henkilöt rekisteröidään ja pääurakoitsija vastaa työmaan hallinnasta ja henkilöstön jäljitettävyydestä

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:

Vantin työsuhteessa olevilta edellytetään kaikilta veronumeroa ja tämä veronumero on painettu jokaisella vanttilaisella olevaan henkilökorttiin. Korttia pidetään näkyvillä kuljettaessa työtehtävissä toimipisteissä. Tällä varmistetaan, että Vantin henkilökunnassa kukaan ei ole töissä niin, että Vantti ei huolehtisi verojen, työnantajamaksujen ja muiden velvoitteiden hoitamisesta. Vantti tarkistaa kansalaisuuden palkkaustilanteessa, ja mahdollisen oleskeluluvan voimassaolotieto talletetaan HR-järjestelmään. Tätä päivämäärää myös seurataan ja ellei työntekijä itse ilmoita oleskeluluvan hakuprosessin jatkosta, esihenkilö kysyy siitä. Vantti noudattaa YTESiä, ja maksaa kaikille työntekijöilleen vähintään tämän työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Vantin henkilöstöjohtamisen käytännöistä on tarkemmin mm. Vantin kestävyysraportissa vuodelta 2025.

Vantilla on omissa vuokratyövoiman hankintasopimuksissaan toimittajaa koskevin velvoitteina seuraavaa:

- Muun kuin Suomen kansalaisten osalta toimittaja velvoitetaan noudattamaan henkilöstöpalvelualan (HELA ry:n) ajantasaista (hpl.fi) opasta ulkomaisten työntekijöiden vastuullisesta rekrytoinnista.
- Vantin työkohteessa työskentelevillä on henkilökohtainen tunniste, johon on merkitty henkilön nimi ja työnantaja sekä veronumero.
- Toimittajan ja sen alihankkijoiden tulee noudattaa itseään koskevaa työehtosopimusta. Toimittaja ja sen alihankkijat vastaavat mm. siitä, että niiden Vantille vuokraamille työntekijöille maksetaan työehtosopimuksen mukaista palkkaa.
- Toimittajilta edellytetään ILO:n yleissopimusten noudattamista samoin kuin Vantaan kaupunki edellyttää Vantilta.

VTK Kiinteistöt Oy:

- Käytössä ohjekortti RT 103754 (Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusallalla), VTK:ssa asiaa on käsitelty ja on annettu suositus ottaa ohjekortti osaksi urakoita.

Kaupunginhallitus 10.8.2026 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vasemmistoliiton valtuustoryhmälle ja 13 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 24.8.2026 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Gashaw Bibani esitti kaupunginvaltuutettu Jari Jääskeläisen kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteluun. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat asian palauttamista, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 57 jaa-ääntä ja 10 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu vasemmistoliiton valtuustoryhmän ja 13 muun valtuutetun aloite loppu modernille orjuudelle
- äänestysraportti

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot: Hankintajohtaja Tiina Ekholm 050 381 3852
(tiina.ekholm[at]vantaa.fi)

Erityisasiantuntija Eveliina Varis 043 825 5458
(eveliina.varis[at]vantaa.fi)